tijd schijnen onherroepelijk voorbij te zijn. Als wij dan maar de consequenties trekken uit een dergelijke verandering in onze situatie. God geeft ons nu de gelegenheid om te arbeiden meer dan ooit aan de innerlijke versteviging van ons calvinistisch leven. Stond een vorige periode in het teeken van strijd naar buiten, — het zal er nu om gaan om alle krachten binnen onze organisaties te mobiliseeren. Natuurlijk ook met het oog op den grooten eindstrijd, die ons wacht. Maar niet minder met het oog op onze beginselkracht. En daarop zien zij juist, die betoogen, dat naast het anti-thetisch karakter van het jeugdwerk het accent in gelijke mate gelegd moet worden op het thetisch karakter. Ik zing van harte mee: „maar wij in fierheid werpen de handschoen over zijn voet", maar vóór wij ten strijde trekken acht ik het toch wel belangrijk te zien, of al onze jongemenschen inderdaad passende handschoenen aan hebben.

Thetisch zullen ook de bondsbesturen willen werken. Ik vrees, dat de botsende meeningen elkaar in de publicaties niet raken. Dat komt wel meer voor.

Een stem uit de practijk: de oude formulieren zijn beter!

Prof. Greijdanus heeft in de synode van Sneek zich verzet tegen losweeking van den band tusschen de Gereformeerde Kerken en de indische, ook wat het gebruik der formulieren aangaat. Te meer daarom interesseert ons, wat dr Js. v. d. Linden schrijft in „Kerkblad Geref. Kerken N. O.-Indië":

De liturgie van de Javaansche Kerken zal een eigen stempel moeten dragen. Daarover zijn we het allen wel eens.

Maar nu de uitwerking?

De formulieren nu in gebruik bij de Javaansche kerken, bevredigen niet. Zij dragen te veel het stempel van vertalingen der hollandsche, die westersch zijn in stijl en gedachtengang.

Aan de vergadering was een proeve aangeboden van nieuwe formulieren in het javaansch, nieuw in stijl, nieuw in vorm.

Bij de opstelling er van had de gedachte voorgezeten, hoe sluiten we ons het nauwste aan bij het geloofsbezit der jonge kerken. Maar nu deed zich het merkwaardige verschijnsel voor, dat bij de vergelijkende bestudeering van de oude en de nieuwe, hoe langer hoe sterker de rijkdom van de oude formulieren ons ging toespreken. Welke schatten liggen daarin opgesloten. Hoe kan de Kerk haar geloofsinhoud daaraan ook steeds weer oriënteeren en verdiepen.

En het werd steeds duidelijker, daar moeten ook de Javaansche Kerken heengroeien. Niet dan tot eigen schade zullen zij deze schatten kunnen missen.

De proeve, zooals die er lag, zal weer opnieuw worden bekeken. Liever nog een paar jaar met een eenigszins gebrekkige uitgave der formulieren voortgewerkt, dan onszelf vast te leggen op formulieren, die aan den eisch tot aanpassing de dogmatische bezinning hebben opgeofferd.

Een woord om te onthouden. Heen-groeien. In het „groeien" is het element van waarheid erkend, dat zij naar voren brengen, die zeggen: op Java etc. geen copie van Nederland. In „heen-" vindt het andere element erkenning, dat prof. Greijdanus in rekening wilde zien gebracht.

Voor Kampen het noodzakelijke.

We namen enkele maanden geleden een artikel uit Zuid-Afrika over, waarin o.m. opgemerkt werd:

„Ek moet eerlik beken, dat ek sommige van die argumente op die Sinode teen die aanstelling van 'n sesde hoogleraar in Kampen nie kan verstaan nie, vernaamlik die argument, dat die skool moet volstaan met wat strik noodsaaklik is.

As Kerke oor die middele sou beskik om meerdere hoogleraars aan te stel, kan ek waarlik nie sien waarom dit nie sou mag gebeur nie. Ons in Suid-Afrika het altijd uitgegaan van die standpunt, dat selfs die beste wat ons met ons swakke kragte aan opleiding vir toekomstige bedienaars van die Woord kan verskaf nog nie goed genoeg is nie. En ek wil slegs vertrou, dat die argument, dat die Theol. Skool in Potchefstroom beperk moet word tot wat strik noodsaaklik is, hier onder ons noolt sal gehoor word nie.

Het „Kerkblad voor Indië" neemt de zuid-afrikaansche stem over.

Een recensie.

Prof. dr V. Hepp schreef in „Credo" volgende recensie:

M. B. VAN 'T VEER, dienaar des Woords te Groningen, Mijn God is Jahwe (Elia). T. Wever N.V., Franeker, 1939.

Dit is geen alledaagsch boek.

In zijn oorsprong een serie preeken over 1 Kon. 17 en 18, heeft de schrijver het van den preekvorm ontdaan.

Inderdaad worden hier nieuwe schatten uit deze beide hoofdstukken der Schrift gedolven.

Naast oude natuurlijk.

De kenmerken om een goed schriftgeleerde te worden, zijn bij den schrijver aanwezig.

Alleen heeft hij nog geen eigen stijl gevonden.

Hij loopt in een geleend pak, dat hem niet staat.

Hij beschikt over te mooie talenten om ook in deze niet zichzelf te worden.

Ook gelijkt zijn boek op een schip, dat slagzij maakt.

Het heeft te veel verbondsleer ingenomen en te weinig waarheden, welke de Schrift daarnevens doet kennen.

Ook dat valt in een volgend boek, dat ik stellig verwacht, te verhelpen.

„Hij loopt in een geleend pak", — ik heb 't boek er eens op nagezien, maar kon er geen spoor van vinden.

„Teveel verbondsleer"?

Ik heb wel eens hooren verluiden, dat onder het Nieuwe Testament het verbond veel minder aandacht ontvangt dan onder het Oude. Als het dan bij een oudtestamentische stof, gelijk dit boek behandelt, al te veel is, hoe zal het dan bij nieuwtestamentische zijn?

„Teveel" verbondsleer zal niet gemakkelijk gaan. Het gevaar van onzen tijd is niet „teveel" verbondsleer, maar „onjuiste" verbondsleer. Zooals b.v. bij de onderscheiding van „wezen" en „verschijning", waarover we in den zomer naar aanleiding van prof. Aalders' boek trachtten toe te lichten.

Ds van 't Veer ga in dezelfde kleedij, zijn eigene, verder. Onze lezers wekken we tot kennismaking met zijn boek gaarne op.

K. S.

Correspondentie

Herinnering.

5 April geven wij de kwitanties af voor het abonnementsgeld over den termijn 1 April—30 Sept. 1940 (ad f 2,50 + 15 cts incassokosten). In verband hiermede verzoeken wij onzen abonné's, die, teneinde deze incassokosten te vermijden, er de voorkeur aan geven het bedrag te remitteeren, dit vóór genoemden datum te willen doen. (Postrekening 36000.) **Op het stortingsbewijs gelieve men het juiste adres te vermelden, waaraan het blad gezonden wordt.**

Rekeninghouders bij den Postcheque- en Girodienst geven wij in overweging, gebruik te maken van de gelegenheid tot automatisch gireeren. Men behoeft hiervoor slechts eenmaal een formulier in te vullen en te onderteekenen, waarna het Centrale Postgirokantoor er tegen een geringe vergoeding van 3 cent per keer voor zorgt, dat, zoolang men abonné wenscht te blijven, prompt op den eersten dag van elk half jaar het bedrag van het abonnementsgeld op onze rekening wordt overgeschreven.

De bedoelde machtigingsformulieren zijn gratis verkrijgbaar aan elk postkantoor.

DE UITGEVERS.

KERKNIEUWS

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:
Harlingen: M. Wilschut te Ooster-Nijkerk en D. A. Zijlstra te Nieuw-Beets.
Maarssen: C. Houtman te Noordeloos en K. Schouten te Wateringen.

Beroepen te:
Delfzijl: M. Wilschut te Ooster-Nijkerk.
De Heij-Tuindorp (Rotterdam): Cand. R. de Vries te Grootegast.
Maartensdijk: Cand. L. Doekes, hulppred. te Den Helder.
Mechelen (België): Cand. D. C. van Lonkhuyzen, hulppred. te Waddinxveen.
Zierikzee: G. Leene te Baarland.

Aangenomen naar:
Boxum: Cand. F. H. Vonk, hulppred. te Assen.
Maartensdijk: Cand. L. Doekes, hulppred. te Den Helder.

Intrede te:
Garijp: W. Reeskamp. Tekst: 2 Tim. 3:16 en 17.
Slootdorp: Cand. L. J. Goede. Tekst: 2 Petr. 1:19.
Vreeland: Cand. R. W. Popma. Tekst: 1 Cor. 2:1 en 2.

Afscheid van:
Santpoort: Dr W. G. Harrenstein. Tekst: 1 Cor. 16:22.

Benoemd tot Hulpprediker te:
's-Gravenhage-Oost (voor den arbeid onder de militairen): Cand. W. Baas te Santpoort (aangen.).
Den Oever-Wieringen: Cand. M. Schenkeveld, hulppred. te Gorinchem.
Oosterbeek en Doorwerth (2e hulppred.): Cand. W. P. Kramer.
Thamen a. d. Amstel: Cand. P. Swagerman te Amsterdam.

— Het adres van cand. R. Zijlstra, hulppred. te Nijeberkoop, is thans Makkinga (Fr.). Hij heeft gelegenheid des Zondags de kerken te dienen.

Kerkelijke kwestie te Thesinge.

De kerkelijke kwestie te Thesinge is thans beëindigd met den overgang van een 70-tal belijdende leden der Geref. Kerk aldaar naar de Chr. Geref. Kerk te Groningen. Ook Ds P. Westerloo, voorheen Geref. predikant te Thesinge, is tot de Chr. Geref. Kerk te Groningen, als belijdend lid overgegaan.

„St."

Beroepingswerk te Zeist.

De Kerkeraad van de Geref. Kerk te Zeist heeft besloten pogingen in het werk te stellen tot het beroepen van een derden predikant.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:
De Wilp: D. Colenbrander te Peperga.
Wijk bij Duurstede: F. L. van Duykeren te Heusden.
Zuidzande (toez.): Cand. A. Everts te Hemmen.

Aangenomen naar:
Apeldoorn: Th. E. v. d. Brug te Harlingen.
Eext: J. L. Brinkerink te Groot-Schermer.
Engwierum: Cand. S. Dotinga, hulppred. te Usselo.
Goes (toez.) (vac. J. de Vries): G. W. Korevaar te Zaamslag.
Velp (toez.) (vac. C. J. Laarman): J. J. F. Franck, predikant bij de Herv. Evang. te Huizum (Fr.).
Wolvega (toez.): A. D. Wumkes te Burgwerd.
Zwolle: P. Jonges te Borger.

Bedankt voor:
Arnhem: H. J. Langman te Jutrijp-Hommerts.
Loenen aan de Vecht: A. J. van Rhijn te Oppenhuizen.

Intrede te:
Heinkenszand: J. H. Renting. Tekst: 2 Cor. 4:5.
Melissant: A. v. d. End. Tekst: Joh. 1:29b.
West-Terschelling: Cand. L. A. Bodaan. Tekst: Rom. 10:15a.

Zoo juist verschenen:
AMBT EN OPLEIDING
door A. M. LINDEBOOM.
Een grondige, principieele bespreking van enkele zaken betreffende: KERK, OPLEIDING, WETENSCHAP en THEOLOGIE. Hoogst actueel! Prijs *f* 2.—.
Verkrijgbaar bij den boekhandel of te bestellen op giro nr 36000 van de Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. - GOES

Kerk en Wereld
In deze reeks zijn zoo juist drie nieuwe boekjes verschenen:
MOREELE EN GEESTELIJKE HERBEWAPENING
door Dr E. D. KRAAN
AMBT EN GEBED
door Ds E. A. VAN ES
ONZE KERKGANG
door Prof. Dr F. W. Grosheide
Vraagt deze en de eerder verschenen nummers van „Kerk en Wereld" ter inzage bij uw Boekhandelaar
Prijs 45 cent
2 Boekjes à 42½,
3 Boekjes à 40 cent.
J. H. Kok N.V. Kampen

ZOEKT U EEN PASSEND
BELIJDENIS-GESCHENK
VAN BLIJVENDE WAARDE?
Vraag aan Uw Boekhandelaar het
SPECIALE CATALOGUSJE
van J. H. Kok's Belijdenisgeschenken.
Het bevat een rijke keurcollectie boeken in alle prijzen vanaf 40 cent.
Ook gratis verkrijgbaar bij den Uitg. J. H. KOK N.V. TE KAMPEN.

VOOR DE JONGELINGSVEREENIGING
Het Vereenigingsleven in de 50e eeuw
tweede druk
SAMENSPRAAK VOOR 12 PERS.
Prijs f 0.30 - per 12 exx. f 3.—
Verkrijgbaar bij den boekhandel en bij de uitgevers
Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes

De pers over:
ZOEKERS NAAR WIJSHEID
DOOR **S. VISSER**
Prof. K. Schilder in „De Reformatie":
„Het geheele werk, welks uitvoering uitnemend is, heeft ons bijzonder prettig aangedaan wegens zijn duidelijkheid. Het valt niet mee, wijsgeerige vraagstukken populair te behandelen; maar de schrijver is er o.i. zeer wel in geslaagd...."
A. K. in „Paedagogisch Tijdschrift":
„Ik weet niet, hoe lang de auteur met dezen wijsgeerigen arbeid is bezig geweest, maar dat er ontzaglijk veel tijd mee gemoeid was, lijdt geen twijfel. Men moet respect hebben voor deze geweldige prestatie. Hoe moeilijk is het al een geschiedenis der wijsbegeerte door te lezen en de kwesties behoorlijk te verwerken. Hoeveel zwaarder moet het wezen de stofmassa zoodanig door te denken, dat men ze beheerscht en er in bevattelijke taal een boek van bijna 300 bladzijden over kan schrijven.... Want bevattelijk is „Zoekers naar Wijsheid".... De stijl van het boek is rustig, de taal eenvoudig, de uitdrukkingsvorm bewonderenswaardig zuiver.... Voor allen die, in welke hoedanigheid ook, met wijsgeerige vragen zich bezig houden of willen houden, is „Zoekers naar Wijsheid" een voortreffelijke gids."
Dr A. Kriekemans in „Nieuw Theol. Tijdschrift":
„Een der beste populaire uiteenzettingen over de Geschiedenis der Wijsbegeerte!.... Het is een hoogst ernstig werk van een begaafd schrijver, die zijn taak opvat als een geweteenzaak."
Prijs: *f* 2.75 ingen., *f* 3.50 in prachtband.
Verkrijgbaar bij den boekhandel of rechtstreeks te bestellen op postrekening no. 36000 van de Uitgevers:
Oosterbaan & Le Cointre N.V. - Goes

Hebt Gij
VAN SOUVEREINE LIEFDE
reeds in Uw bezit?
Dit boekje van den bekenden schrijver Ds E. Th. van den Born is een JUWEELTJE onder de uitgaven van dezen tijd. De pers is eenparig vol lof over inhoud en uitvoering.
Gebonden in blank marocco met cellophaan omslag kost het U slechts *f* 1,40. Een pracht verjaarsgeschenk!
Bestel het bij Uw boekhandelaar of rechtstreeks op postrekening 36000 van
OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. - GOES